

Nu het aantal Amerikaanse 'naoorlogse' slachtoffers groter is dan het aantal tijdens de invasie (waarbij aan Irakese kant op zijn minst 15.000 mensen omkwamen) is er in de VS iets begonnen wat je een debat zou kunnen noemen. Maar weinigen durven nog te ontkennen dat Irak er onder de Amerikaanse bezetting veel slechter aan toe is dan onder Saddam Hussein. Het verzet tegen de bezetting is de eerste stap op weg naar onafhankelijkheid. Een paar weken geleden werden de mensen in het Pentagon uitgenodigd om in de huisbioscoop een oude film te komen kijken: De slag om Algiers, Gillo Pontecorvo's antiekoloniale klassieker, die oorspronkelijk in Frankrijk verboden was. De vertoning kan alleen maar een opvoedende bedoeling gehad hebben. De Fransen wonnen de slag om Algiers, maar verloren de oorlog in Algerije. Het Pentagon begrijpt uiteindelijk dat het verzet een bekend antiekoloniaal patroon volgt. In de film moeten gevechtshandelingen van Algerijnse partizanen van een halve eeuw geleden te zien zijn, die net zo goed vorige week in Fallujah of Bagdad opgenomen hadden kunnen worden. Zowel toen als nu worden dit soort activiteiten omschreven als 'terrorisme'. Zowel toen als nu worden er mensen gevangen genomen en gemarteld en worden de huizen van die mensen of hun familieleden vernietigd en neemt de repressie toe. En tenslotte moesten de Fransen zich terugtrekken.

Kolonialisme vandaag

Er vindt in Irak geen wederopbouw plaats. Er heerst massawerkloosheid. Het dagelijks leven is alleen maar misère en de bezetters en hun marionetten kunnen zelfs niet zorgen voor de meest noodzakelijke levensbenodigdheden. De VS vertrouwen het de Irakezen niet eens toe om hun kazernes schoon te maken zodat voor dat doel Aziatische en Filipijnse migranten gebruikt worden. Het gaat hier om kolonialisme in het tijdperk van het neoliberalisme en daarom krijgen bedrijven uit de VS en uit landen die bondgenoten zijn van de VS, voorrang.

Het is de combinatie van al deze factoren die het verzet doet ontbranden en vele jonge mannen aanmoedigt te vechten. Er zijn maar weinigen bereid de strijders te verraden. Dat is van cruciaal belang, want zonder de stilzwijgende steun van de bevolking, is langdurig verzet praktisch onmogelijk. De Irakese partizanen hebben de positie van George Bush in de VS verzwakt en het voor de Democraten mogelijk gemaakt het Witte huis te bekritisieren, waarbij Howard Dean zelfs een totale terugtrekking van de VS binnen twee jaar durfde te suggereren. Zelfs weldenkende mensen die tegenstander waren van de oorlog, maar de bezetting steunen en het verzet veroordelen weten dat ze zonder het verzet geconfronteerd zouden zijn met het triomfalisme van de oorlogshitlers. En het belangrijkste, door het fiasco in Irak moet men verdere avonturen in Iran en Syrië voorlopig uitstellen.

Een van de meest komische momenten van de laatste maanden was toen Paul Wolfowitz op een van zijn vele reizen op een persconferentie in Bagdad verklaarde dat 'het grootste probleem is dat er te veel buitenlanders in Irak zijn'. De meeste Irakezen zien de bezettingslegers als de echte 'buitenlandse terroristen'. Waarom? Omdat op het moment dat een land wordt bezet, de bezetter zich wel op een koloniale manier moet gaan gedragen. Dit gebeurt zelfs daar waar er geen verzet is, zoals in de protectoraten Bosnië en Kosovo. Als er verzet is, zoals in Irak, is het enige model een mengsel van Gaza en Guantánamo. Het is ook niet de plicht van westerse commentatoren - afkomstig uit landen die Irak bezet houden - om voorwaarden te stellen aan degenen die zich tegen die bezetting verweren. Het is een smerige bezetting en dat bepaalt de reactie.

Het verzet

Volgens bronnen die deel uit maken van het Irakese verzet, zijn er meer dan veertig verschillende verzetsorganisaties. Ze bestaan uit leden van de Ba'athpartij, uit dissidente communisten die walgen van het verraad dat de Irakese Communistische partij heeft gepleegd door de bezetting te steunen, nationalist, groepen Irakese soldaten en officieren die ontslagen zijn door de bezetters en Soennitische en Sjiietische religieuze groepen.

De grote dichters van Irak - Saadi Youssef and Mudhaffar al-Nawab - die op grove wijze vervolgd werden door Saddam en nog steeds in ballingschap leven - vormen het geweten van hun natie. Hun woedende gedichten, waarin ze de bezetting veroordelen en hun minachting uiten voor de jakhalzen - de collaborateurs - helpen de geest van verzet en vernieuwing levend te houden.

Youssef schrijft: 'Ik spuug in het gezicht van de jakhalzen/ ik spuug op hun listen/ Ik verklaar dat wij het volk van Irak zijn/ Wij zijn de oude bomen van dit land.'

En Nawwab: 'En vertrouw nooit een vrijheidstrijder/ die ongewapend op komt dagen/ Geloof me, in dat crematorium werd ik verbrand/ De waarheid is dat je alleen maar zo groot bent als je kanonnen/ terwijl zij die met messen en vorken zwaaien/ Alleen maar aan hun maag denken.'

Met andere woorden, het verzet bestaat voornamelijk uit Iraki's, hoewel ik niet verbaasd zou zijn als andere Arabieren de grens oversteken om te helpen. Als er Polen en Oekraïners in Bagdad en Najaf zijn, waarom zouden de Arabieren elkaar dan niet mogen helpen? Het belangrijkste kenmerk van het verzet is dat het verspreid plaatsvindt, de klassieke eerste fase van een guerrillaoorlog tegen een bezettingsleger. Het neerschieten van de Chinook helikopter onlangs past in dat patroon. We moeten nog zien of deze groepen overgaan naar de tweede fase en een Irakees Nationaal Bevrijdingsfront oprichten.

Geen VN-bezetting

Het idee dat de VN als een eerlijke bemiddelaar zouden kunnen optreden, kunnen we beter vergeten, vooral in Irak, waar de VN een deel van het probleem vormen. Zelfs als je niet kijkt naar het verleden waarin ze dodelijke sancties uitvoerden en twaalf jaar lang wekelijkse bombardementen ondersteunden, zie je dat de Veiligheidsraad zichzelf op 16 oktober opnieuw in diskrediet bracht. Ze verwelkomde 'het positieve antwoord van de internationale gemeenschap op de breed gedragen regeringsraad' en zegde toe 'de pogingen van de regeringsraad om het Irakese volk te mobiliseren' te ondersteunen. Ondertussen kreeg de megafraudeur, Ahmed Chalabi, de Irakese zetel in de Verenigde Naties toegewezen. Het doet denken aan tijd dat de VS en Engeland er voor zorgden dat Pol Pot meer dan tien jaar lang zijn zetel in de VN hield nadat hij ten val was gebracht door de Vietnamezen. Het enige wat door de Veiligheidsraad erkend wordt is bruut geweld en vandaag de dag is er maar een macht die dat kan ontplooiën. Dat is de reden waarom velen in de Derde Wereld, maar ook op ander plaatsen, de VN gelijkgestellen aan de VS.

Dubbele bezetting

Het oostelijk deel van de Arabische wereld is vandaag de dag het slachtoffer van een dubbele bezetting. De bezetting van Irak door de VS en Israëliëse bezetting van Palestina. Hoewel de Palestijnen in eerste instantie gedemoraliseerd waren door de val van Irak, heeft het op het toneel verschijnen van een verzetsbeweging hen bemoedigd. Na de val van Bagdad verklaarde de Israëliëse oorlogsleider Ariël Sharon dat de Palestijnen nu eindelijk bij hun verstand zouden komen, omdat hun beschermer verdwenen is. Alsof de Palestijnse strijd afhankelijk is van Saddam of enig ander individu. Dit oude koloniale idee dat de Arabieren verloren zijn zonder een opperhoofd wordt vandaag de dag in Gaza en Bagdad ter discussie gesteld. En als Saddam morgen dood zou vallen, dan zou het verzet eerder toenemen, dan afnemen.

Vroeg of laat zullen alle buitenlandse troepen Irak moeten verlaten. Als ze het niet vrijwillig doen, zullen ze verdreven worden. Hun voortdurende aanwezigheid is een aansporing tot geweld. Als het volk van Irak opnieuw zijn eigen lot in handen heeft zal het beslissen over de binnenlandse structuren en het buitenlands beleid van het land. Je kunt alleen maar hopen dat men democratie en sociale rechtvaardigheid - een formule die Latijns Amerika doet ontwaken, maar de haat van het Empire oproept - zal weten te combineren. Ondertussen hebben de Iraki's iets om trots op te zijn en waarop de burgers van de VS en Groot-Brittannië trots zouden moeten zijn: een oppositie.

Een onafhankelijk Irak - Verzet is de eerste stap

Contributed by Tariq Ali
donderdag, 04 december 2003 -

Tariq Ali is een schrijver en filmmaker van Pakistaanse afkomst. Zijn in 2002 verschenen boek *The Clash of Fundamentalisms* werd alom geprezen als een diepgaande analyse van zowel het moslimfundamentalisme als de Amerikaanse politiek. Binnenkort verschijnt bij Verso zijn nieuwe boek : *Bush in Babylon: The Recolonisation of Iraq*. Ali woont in Londen.